

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca maja 1923.

— (Kronika društva Pravnika.) V dneh 24. marca in 11. aprila je predaval finančni delegat g. dr. K. Šavnik »O ustavni (politični) kontroli državnega gospodarstva«. Temeljito in vrlo zanimivo predavanje izide tudi v Slov. Pravniku. — Dne 10. maja je priredilo društvo v zvezi z Zagrebčani pravniški izlet. Po predlogu Zagrebčanov se je izbralo mesto Krško ob Savi. Izleta so se udeležili v mnogobrojnem številu pravniki vseh strok; bilo jih je iz Slovenije okoli 70, zagrebških tovarišev pa je došlo nad 80. Dopoldne so si ogledali izletniki mesto z bližnjo okolico, po obedu, ki radi velikega števila, žal, ni mogel biti skupen — pa so pohiteli mimo Šrajbarskega turna v bližnji Leskovec. Tu se je razvila lepa in prisrčna zabava, vrstile so se napitnice za napitnico in omenjali prvi načrti za bodoče pravniške zbornice. Škoda le, da se je moral del izletnikov radi neugodnih železniških zvez ločiti od drugih in vrniti še pred večerom proti domu.

— (Osebnosti vesti.) Za velikega župana ljubljanske oblasti je imenovan dr. Miroslav Lukan, doslej poverjenik za agrarno reformo. — Pri upravnem sodišču v Celju so imenovani: za predsednika dvornik svetnik dr. Ivan Vrtačnik, za sodnika vladni svetnik dr. Henrik Steska in finančni svetnik Ljudevit Brence. — Za deželno sodnega svetnika v Novem mestu je imenovan dr. Gustav Barle, namestnik državnega pravdnika. Dalje so imenovani: sodnik Alojzij Debeljak za okrajnega sodnika in sodnega predstojnika na Brdu, za sodnike: sodniki za okrožje in sicer dr. Hedvik Jelušič za Maribor, Rajko Lederhas za Ljubljano, dr. Ernst Rosina za Dolnjo Lendavo, Josip Rus za Gornjo Radgono, dr. Stanko Žitko za Ljubljano, Mirko Detišek in Josip Kolšek za Brežice, dr. Ivan Petsche za Črnomelj; za sodnike za okrožje avskultanti: Fran Detela, dr. Maks Peterlin, dr. Vinko Zorc, dr. Josip Novak, dr. Ludovik Lobe, Anton Lovšin; za avskultante pravni praktikanti Franjo Kalin, dr. Aleš Peršin, dr. Vladimir Muha, Franjo Gorenc in Ferdinand Kvas. Premeščeni so okrajni sodnik dr. Fran Ženko v Ljubljano, sodniki Ivan Trinkavš v Maribor, dr. Janko Košan v Celje, Artur Mrevlje v Ptuj in Stanko Bregar na Vrhniko. — Šef urada za oblastno zaščito dece dr. France Goršič je imenovan za načelnika oddelka za socialno politiko. — Iz upravne službe: za prov. vladne koncipiste so imenovani dr. Amon Šraj, Leopold Eiletz, dr. Dragotin Škrinjar, Jakob Počkaj, Egon Bayr, dr. Josip Orožin in Heribert Svetel; def. vodstvo politične ekspoziture v Mozirju je podeljeno okrajnemu komisarju Janku Osojniku; premeščeni

so okr. glavar dr. Ivan Lininger v Ljubljano, okrajni komisariji dr. Anton Farčnik in Franc Voušek v Celje, dr. Lovro Hacin v Radovljico, dr. Janko Vidic v Brežice, dr. Tina Čuš v Kočevje in koncipist Franc Vabič v Ptuj. — Pri gradbeni direkciji so pomaknjeni tajniki dr. Reinhold Kerschbaumer v VII. čin. razred, dr. Iko Est in dr. Stanko Novak v VIII. čin. razred. — Višji policijski komisar Gustav Puš je premeščen v Maribor, policijski komisar dr. Vojteh Strnad v Mursko Soboto. — Za notarja v Mariboru je imenovan notarski kandidat Ivan Ašič. — Odvetniško pisarno so otvorili: dr. Srečko Rupnik v Šmarju pri Jelšah, dr. Josip Režek v Novem mestu in dr. Ivan Šusteršič v Ljubljani. — Upokojeni so: Veliki župan dr. Viktor Baltič, okrajna glavarja dr. Rudolf Steinmetz in Miroslav Sima - Gall. — Umrli so: dr. Ivan Tavčar, odvetnik v Ljubljani, dr. Jakob Kavčič, predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu v pok., dvorni svetnik v pok. dr. Franc Voušek, višji deželnosodni svetnik v pok. Josip Sitter, sodnik Miroslav Schmidinger in notarski kandidat Elija Viljem Traun. — Iz državne službe so stopili: namestnik drž. pravdnika dr. Jakob Hodžar, sodnika dr. Ivan Šlibar, dr. Dominik Drnovšek in avskultant dr. Janko Drnovšek.

— (Dr. Karel Verstovšek †.) Dne 28. marca t. l. je preminul v Mariboru dr. Karel Verstovšek, gimnazijski profesor, bivši državni in deželni poslanec pod Avstrijo, dolgoletni štajerski deželni odbornik in po prevratu poverjenik za uk in bogočastje pri Narodni vladi v Ljubljani. Njegovo delovanje v občo narodovo korist zasluži, da se ga hvaležno spomni tudi glasilo slovenskih pravnikov. V narodnih zadevah ga je vodilo vedno in povsod tudi še v njegovi bolezni mladeniško navdušenje. Z ognjevitostjo mladega slovenskega rodoljuba je povzel koj po prevratu v takratni Narodni vladi iniciativo za ustanovitev slovenske univerze, sklical že decembra meseca leta 1918. posebno anketo v svoje uradne prostore, ki ji je bil predsednik in iz katere je izšla vseučiliška komisija. Ideja slovenske univerze mu je bila ideal, za kojega udeleženje treba zastaviti vse moči in sile brez ozira na vse stvarne pomisleke in težkoče. Spomladi leta 1919. se je podal navzlic svoji bolehnosti celo na daljno pot v Beograd in tam s svojo vztrajnostjo, vnemo in prepričevalnim nastopom izposloval. da je vnesel minister prosvete Ljuba Davidović v državni proračun za slovensko univerzo postavko 1.000.000 kron. S tem je bil ustvarjen temelj za naš najvišji kulturni zavod, ki je začel nekaj mesecev pozneje živeti in se razvijati. Vsi, ki čutimo, da je prinesla univerza Slovencem novega duševnega poleta, da pomeni posebnost tudi slovenskim pravnikom novo dobo živahnega, strokovnega delovanja, bomo ohranili dr. Verstovšku trajen spomin.

Dr. Kušej.

— (Uradni dnevi v Sloveniji.) Uradni dnevi v smislu § 29. zak. org. sod. in §§ 54—61. sodn. opr. so bili o prevratu dovoljeni v 37 krajih, po prevratu so se dovolili v nadaljnjih 16 krajih, od teh jih je odpadlo šest vsled plebiscita, sicer ukinjenih ali ustavljenih je bilo, večina

med vojno, del tudi po prevratu, 29, tako da se jih je koncem leta 1922. vršilo samo 18 (koncem leta 1918.: 15, leta 1919.: 23, leta 1920.: 15, leta 1921.: 15). Ukinjali in ustavljali so se uradni dnevi zaradi pomanjkanja sodnikov, nezadostnih kreditov, premale zaposlitve, zlasti sta odločevala prva dva razloga.

Uspeh je bil v razdobju 1918—1922, torej v petih letih, ta: Posameznih uradnih dni se je obavilo 800, povprek je vsak uradni dan trajal šest ur. V teh šestih urah se je opravilo povprek: na zapisnik se je sprejelo $\frac{1}{2}$ tožbe, opravila sta se dva poravnalna poskusa po § 433 c. pr. r., $\frac{1}{2}$ drugega spornega opravila, sprejela se je $1\frac{1}{4}$ smrtovnice, opravili: $1\frac{1}{2}$ zapuščinska razprava, dve drugi zapuščinski opravili, $\frac{1}{2}$ varstvenega računa, 12 drugih varstvenih poslov, 4 kazenska opravila (predlogi, ovadbe, razprave, zlasti zaslišanje prič), 1 poveritev, več nego 7 ustnih pojasnil. Vabljenih je bilo na posamezen uradni dan povprek 31 oseb, prostovoljno je pristopilo 11. Povprek je vsak uradni dan državo veljal 68 Din 34 par. Obisk je bil seveda v raznih krajih jako različen; to zavisi od velikosti okrožja, za katero se vrši uradni dan, od značaja prebivalstva, pa tudi od sodnika. Tudi stroški za poedini uradni dan so jako različni po razdaljah in prometnih zvezah.

Vidi se, da so se uradni dnevi povprek dobro izkoriščali. Zlasti koristni so bili za stranke, kar se tiče nespornih poslov, za te se tudi najbolj upotrebljajo. Če računimo, da je vsaka od vabljenih in prostovoljno došlih oseb prihranila izdatkov in zamude časa samo 10 Din, kar je gotovo jako skromno računjeno, so stranke za vsak uradni dan prihranile nad 400 Din, šestkrat toliko kakor je država izdala zanj. Država prihrani zlasti v kazenskih stvareh prične. So uradni dnevi, ki so zaradi tega za državo naravnost »aktivni«.

Vobče se je naprava uradnih dni brez dvoma dobro obnesla; želeli bi bilo ne le, da bi jo nadalje omogočali novi procesni in organizacijski zakoni, nego tudi da bi zadostni krediti in zadostno število sodnikov dovolj vzpostavitev onih opuščenih uradnih dni, ki bi še bili potrebni. Nekaterih pa najbrže res ni treba več.

Dr. Šk.

— (Pomožnemu osobju državnega sveta kot vrhovnega upravnega sodišča gredó sodniške doklade.) Na tožbo tajnikov in pisarjev državnega sveta proti rešitvi finančnega ministrstva, da pomožnemu osobju državnega sveta ne gredo sodniške doklade, je državni svet, VI. oddelek, dne 16. januarja t. l. razveljavil rešitev finančnega ministrstva in odločil, da pripadajo temu osobju sodniške doklade (glavnim in drugim tajnikom po 600 Din, pisarjem po 200 Din mesečno).

